

NTN projektmøde - energistasjoner langs Jyllandskorridoren

Fredag 10. juni kl. 9-16.00 på Quality Hotel Grand Farris, Larvik, Norge

Deltagere: Poul Erik Andreassen Region Nordjylland; Jack Narve Sæther, Møre- og Romsdal Fylkeskommune; Per-Ove Nydal, Møre- og Romsdal Fylkeskommune; Henrik Quist, Region Midtjylland; Knut Duesund, Telemark Fylkeskommune; Hans Hilding Hønsvall, Vestfold Fylkeskommune; Per Kvaale Caspersen, Vestfold Fylkeskommune; Live Ruud, Vestfold Fylkeskommune; Jon Halvard Eide, NSC Transportgruppen, Carina Hundhammer, Norges Forskningsråd; Knut P. Froestad, Rogaland Fylkeskommune; Hanne-Marie Sieg Sørensen, Region Midtjylland; Tommy Tvedergaard Madsen Region Nordjylland.

Referat:

Mødet var en uforpligtende afklaring af evt. projekt- og støttemuligheder omkring energistationer i korridoren.

Velkomst

Leder for hovedutvalg samferdsel og areal Hans Hilding Hønsvall bød velkommen til Vestfold Fylkeskommune. Larvik er den tredjestørste by i Vestfold, hvor Tønsberg og Sandefjord er de største byer. I Larvik skal der bygges en godsterminal til jernbanegods.

Hvad har NTN tidligere haft på programmet om energistasjoner v/ Tommy T. Madsen, Region Nordjylland.

NTN var i 2005 basis for igangsættelsen af Hydrogen Link fase 1 som var en forundersøgelse. Ambitionen var et sammenhængende netværk af tankningsmuligheder for hydrogen fra Molde i nord langs kysten i Norge og Sverige og via de jyske færgehavne gennem Øst/Vestjylland til Hamburg. Der blev gennemført en kortlægning af muligheder Danmark + HyNor i Norge samt forbindelse til Molde +Vätgasvägen i Sverige +Tyskland til Hamburg. Der var ikke kun korridor-fokus, men også demonstration af forskellige teknologier. Arbejdet vakte interesse i Interreg og førte til dannelsen af "Scandinavian Hydrogen Highway Partnership"(SHHP), som stadig er stadig er aktivt og gennemføre Interreg ØKS projektet Next Move 2001-2014. Ingen NTN regioner deltog.

NTN afholdt endvidere et seminar om alternative drivstoffer i Vejle i 2008. Der var dengang indlæg om restprodukter fra landbruget (2. generations biodiesel), Elbiler med en kombination af metanol og batterier, Elbiler alene på batterier, samt Hybrid elbiler med kombination af hydrogen og batterier (Hydrogen Link).

Muligheder i Interreg ØKS-programmet samt Interreg Nordsjøen og Østersjøen v/ Jon Halvard Eide, NSC Transportgruppen og Vest-Agder Fylkeskommune

Det gjenstår 21 millioner Euro i EU-midler og 2,3 mill. Euro i norske midler under transport-prioriteten i Interreg ØKS-programmet. Utvalgsriterier er de kendte fra Interreg omkring bl.a. grenseregional merværdi. Der er transport-relaterede mål i Interreg Nordsjø- og Interreg Østersjøprogrammet bl.a. Fremme og forberede en videre utrulling av alternative drivstoff for privatbiler, inklusive grønn fyll- og ladeinfrastruktur.

Muligheder i Horizon 2020- programmet v/ Carina Hundhammer, Norges Forskningsråd.

Det er muligt at søge de nationale kontaktpunkter om positioneringsmidler (forprojekter). Slutbrugerne SKAL deltage i Horizon 2020 projekter – universiteter og vidensmiljøer kan ikke stå alene. Der skal være en europæisk dimension og overførbarhed til andre regioner. Der skal være minimum 3 partnere fra forskellige lande.

Den magiske Fabrikken - Biogass distribueres for salg og distribusjon til kjøretøy markedet i Vestfold, Grenland og andre regioner v/ Live Ruud, Vestfold Fylkeskommune

Tett samarbeid med bønder og transportnæringen gir store utslippsreduksjoner. Nye måte å bruke gjødsel og gjødselsvann i utvinningen av biogass. Den magiske Fabrikken (som offisielt åpner i september 2016) har netop vundet Innovasjonsprisen 2016. Det er en politisk beslutning at 70% af busserne skal køre på biogas. Skal der i fremtiden være fyllestasjoner for biogass til biler og ferger i Larvik og Hirtshals?

Overvejelser om drivstoff til ferger v/ Per Ove Nydal, Møre og Romsdal Fylkeskommune

Møre og Romsdal Fylkeskommune er i en proces med fergeanbud indeholdende minstekrav, og evaluering på miljø. Vedtaket i fylkestinget 13. juni - vedtaket vektlegg sterkt miljø. Utslipps-parameter CO2 og CH4 for energibærer har givet fokus på hydrogen. Dei to fergestrekningane Hareid – Sulesund (25 min) og 15 min og Magerholm – Sykkylven (15 min) som dette gjeld frakta i 2015, 6.596 bilar pr døgn. Fergesambandat frakta i 2015 nesten 17 500 bilar pr dag.

Workshop

Der var i de 3 grupper enig om, at der skal arbejdes videre med alternative drivstoffer i NTN. I første omgang i form af et forprojekt. Forprojektet gennemføres i NTN-regi med NTN's egne midler. Dermed kan vi gå i gang med det samme, alle er med og der skal ikke køre processer med politiske godkendelser hos de enkelte medlemmer. Der kan gøres status på studieturen 8.-9. september og lægges et materiale frem til beslutning på generalforsamlingen 8.-9. november 2016. Vi danner en lille arbejdsgruppe og hyrer student/konsulent til kortlægning.

Indhold:

Der skal etableres en baseline - hvad findes?

Skal det være Sø/ land eller begge. Sø: Der er færre aktører/havne. Land: Langt flere stationer

Kortlæg de forskellige energistationer i NTN området uden at prioritere type energikilde.

Hvor er der flaskehalse (teknik, økonomi, bevidsthed)

Aktører: Statslige institutioner, Regioner og kommuner, Transportselskaber (vej, sø)
Trafikselskaber, Tankstationselskaber, Fagmiljøer, Energitransportcenter, Havne,
Interesseorganisationer. Andre projekter (Biogas 2020)

Kan vi få et overblik over energikilder?

Pris, afgifter, distribution (Afgifter og støtte bestemmer meget, hvor udviklingen finder sted).

Kan man udvikle benzinstationer til energistationer

Økonomiske forhold og mekanismer

Lønsomhed og incitamenter

Hvor er merværdien for korridoren?

Finansiering

I første omgang NTN. Der udarbejdes ikke ansøgninger til ekstern finansiering på nuværende tidspunkt. Der er muligheder ved Interreg ØKS. Det går hurtigere end andre, regionerne er med i styringskomiteen og vi kan have fokus på egen geografi. Skal vi lave et projekt, så skal transportselskaberne på vej og sø med.

Nyt Color Line landstrømsanlæg på Larvik Havn

Color Lines landstrømanlegg i Larvik (åbnet maj 2016) er Norges tredje, større anlegg for landstrøm. Det første var i Oslo i 2011 og det andre i Kristiansand i 2014. Med nytt landstrømanlegg kan SuperSpeed mellom Larvik og Hirtshals stoppe hjelpemotorene ved landligge, og dermed redusere CO2 utslippet med 1.900 tonn i året.